

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder
Ons kenmerk

PZH-2018-647522351
Uw kenmerk

Bijlagen

-

Aan alle gemeenten in Zuid-Holland
t.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders

Onderwerp
Aanpak ganzenproblematiek

Geacht college,

Zuid-Holland is een mooie provincie, met aantrekkelijke gemeenten, unieke landschappen en zeer diverse natuur. Als provincie streven we ernaar om menselijke belangen en de belangen van de natuur in evenwicht te houden. In veel gevallen slagen we daarin, maar soms helaas ook niet. Zo ook in het geval van ganzenpopulaties in Zuid-Holland. Ganzen hebben de afgelopen tientallen jaren optimaal geprofiteerd van de vele rijke graslanden in onze provincie, afgewisseld met natuurgebieden die dienen als broedplaats en slaapplaats. De balans tussen welzijn van de ganzenpopulatie en belangen van mensen en van overige natuur is hierbij zoekgeraakt. Er treden ongewenste effecten en risico's op, zoals schade aan landbouwgewassen en natuur, onveilige situaties voor (vlieg-)verkeer en veroorzaken risico's voor volksgezondheid door bevuilding van zwemwateren.

Graag vragen wij uw aandacht voor de problematiek rondom de ganzen en uw inzet om deze problematiek het hoofd te bieden. Concreet betekent dit twee dingen: we vragen u om uitvoering te geven aan het bewerken van nesten van ganzen en om de lokale wildbeheereenheid toestemming te geven om op uw gronden de ganzenpopulatie te beheren. In deze brief vindt u meer informatie over de problematiek en de aanpak.

Veel ganzen

Het zal u niet ontgaan zijn dat er in Zuid-Holland veel ganzen zijn. Verdeeld over allerlei soorten, zowel inheems als uitheems, zowel beschermd als onbeschermd. Een deel van de ganzen bezoekt onze provincie in de winter en verlaat ons land vervolgens weer om te gaan broeden in het noorden van Europa. De rest van de ganzen verblijft gedurende het gehele jaar in Zuid-Holland. Deze ganzen noemen we ook wel 'jaarrong ganzen'. Deze laatste categorie is in de afgelopen jaren flink toegenomen tot een totaal aantal van ca. 140.000 ganzen in de zomer.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Problematiek

De grote aantallen ganzen zorgen helaas voor diverse vormen van schade en risico's:

- Ganzen en andere grote vogels vormen een risico voor het vliegverkeer. Een aanvaring met een gans kan voor een vliegtuig en de luchtreizigers zeer ernstige gevolgen hebben.
- Er zijn risico's voor de volksgezondheid door de grote hoeveelheid uitwerpselen die ze achterlaten in zwemwateren en op strandjes. Dit leidt onder andere tot een verhoogd risico op de vorming van blauwalg en verhoogde gehalten aan 'poepbacteriën' in het zwemwater. Grote investeringen van de beheerders tot verbetering van de waterkwaliteit worden hierdoor tenietgedaan.
- De hoge ganzenpopulatie zorgt voor ernstige schade aan landbouwgewassen zoals gras, tarwe en bieten. Agrariërs kunnen voor enkele ganzensoorten onder voorwaarden in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de schade. Deze door de provincie uitgekeerde tegemoetkoming beslaat enkele honderdduizenden euro's per jaar en dit neemt verder toe. De uitgekeerde schade is echter slechts een deel van de totale schade, welke substantieel hoger ligt.
- Ganzen veroorzaken schade aan natuurbelangen, bijvoorbeeld door het wegvreten van oevervegetaties, waaronder pioniersvegetaties en jonge rietvelden. Natuurvriendelijke oevers en vispaaiplaatsen ondervinden ernstige schade door de ganzen. Ook hebben wij zorgen over de verdringing van weidevogels door de grote aantallen ganzen.
- Binnen stedelijk gebied bevuilen de ganzen fiets- en wandelpaden en veroorzaken ze geluidsoverlast.
- Tot slot kunnen groepjes ganzen her en der van invloed zijn op de verkeersveiligheid. Fietspaden worden glad door grote hoeveelheden uitwerpselen, ganzen steken de weg over en vallen soms zelfs fietsers aan waardoor gevaarlijke situaties ontstaan.

Aanpak

In principe werkt de provincie volgens de escalatieladder. Dat betekent dat eerst wordt gezien in hoeverre de problematiek kan worden aangepakt met diervriendelijke maatregelen, zoals het verjagen van ganzen en het bewerken van eieren. Inmiddels is gebleken dat deze maatregelen op zichzelf onvoldoende effect hebben en dat steviger ingrijpen noodzakelijk is. Hiervoor heeft de provincie beleid geformuleerd. Kern hiervan is dat de populaties ganzen fors moeten worden teruggedrongen tot het niveau waarbij de schade en risico's acceptabel en beheersbaar zijn. Hiervoor moeten de huidige populaties beschermde ganzen met 60% tot 90% afnemen. Voor uitheemse soorten (exoten) geldt zelfs een reductiedoelstelling van 100%. Het ganzenbeleid is door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (FBE)¹ in samenwerking met diverse

---

¹ De Faunabeheereenheid Zuid-Holland is een stichting met een breed samengesteld bestuur. In dit bestuur zijn de volgende partijen vertegenwoordigd: LTO, Natuurmonumenten, Zuid-Hollands Landschap, Hollands Particulier Grondbezit, Jagersvereniging, Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer, Dierenbescherming en Boerennatuur.

terreinbeherende instanties per regio verder uitgewerkt in een aantal maatregelen zoals schieten, vangen en het bewerken van eieren. Op grond hiervan worden jaarlijks grofweg 80.000 ganzen gedood en ca. 50.000 eieren bewerkt. Door deze maatregelen is de groei van de diverse populaties gestopt, maar er is nog geen sprake van een duidelijke afname. Bovendien zien we het gedrag van de ganzen veranderen waardoor ingrijpen steeds lastiger wordt. Zo zien we bijvoorbeeld steeds meer ganzen zich verplaatsen naar de stedelijke omgeving.

Verzoek aan u

De provincie Zuid-Holland, de Faunabeheereenheid Zuid-Holland en de reeds betrokken terreinbeheerders blijven streven naar de hiervoor genoemde reductie. Hierbij hebben we uw hulp hard nodig. Zoals gezegd trekken steeds meer ganzen de bebouwde omgeving binnen. Op dergelijke locaties zult u wellicht ook geconfronteerd worden met overlast of schade. Wij roepen u op om mee te werken aan de provinciale beleidsdoelstellingen voor de ganzen en de overlast, schade en risico's voor de gezondheid en veiligheid terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau. Concreet verzoeken wij u om:

- a. De nesten van ganzen te bewerken of anderen vragen dit te doen. Pas wanneer het overgrote deel van de nesten wordt bewerkt, heeft deze maatregel werkelijk effect. Daarom is het van groot belang dat zoveel mogelijk partijen meedoen;
- b. Het jachtrecht op de gronden buiten de bebouwde kom maar wel in eigendom van de gemeente te verhuren aan de lokale wildbeheereenheid, zodat ook daar bestrijding van schade door ganzen kan plaatsvinden.

Uitvoering

Voor de uitvoering van het bovengenoemde bij a. en b. kunt u contact opnemen met de lokale wildbeheereenheid (wbe). De wildbeheereenheid is op grond van de vigerende wet- en regelgeving het coördinerende orgaan waar alle jagers bij aangesloten moeten zijn. De contactgegevens van alle wildbeheereenheden in Zuid-Holland kunt u vinden via www.fbezh.nl/pagina/wildbeheereenheden-in-zuid-holland. In sommige gevallen is ook het vangen van ganzen en het vervolgens doden met CO₂ een optie. Desgewenst kunt u hiervoor contact opnemen met de Faunabeheereenheid via www.fbezh.nl. Om aansluiting te vinden bij de regionale inspanningen op het vlak van ganzenbeheer verdient het ook aanbeveling om deel te nemen aan de ambtelijke regiogroepen die voor dit doel zijn opgericht. Ook hiervoor kunt u contact opnemen met de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.

Rotterdam-The Hague Airport

Met het oog op de veiligheid van het luchtverkeer wordt er specifiek voor de ruime omgeving van Rotterdam-The Hague Airport gestreefd naar een convenant met alle betrokken partijen. Doel van het convenant is om het aantal aanvaringen met ganzen en andere vogels terug te dringen. De gemeenten en andere relevante partijen binnen de invloedssfeer van de luchthaven ontvangen hierover afzonderlijk bericht.

Nogmaals roepen wij u op om uw bijdrage te leveren aan het provinciale ganzenbeleid. Alvast hartelijk dank voor uw medewerking. Wij vertrouwen erop dat we samen met u de balans kunnen herstellen in onze mooie provincie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

wnd. secretaris,

plv. voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

F. Vermeulen